

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів
7 серпня 2025 року

Веде засідання голова Комітету ТРЕТЬЯКОВА Г.М.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю, шановні народні депутати, вітаю, запрошені на засідання комітету. Пан Сергій Гривко, ви з нами? Нам потрібно провести облік наших народних депутатів.

ГРИВКО С.Д. Галино Миколаївно, я з вами. Бажаю здоров'я.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю, добрий день.

Прошу провести облік народних депутатів і сказати, чи є у нас кворум.

ГРИВКО С.Д. Добро.

Шановні колеги, шановна Галино Миколаївно, прошу підтвердити свою присутність.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович. Немає.

Струневич Вадим Олегович. Немає.

Тарасенко Тарас Петрович. Тарасенко Тарас Петрович. Немає.

Бабенко Микола Вікторович. Немає.

Гривко Сергій Дмитрович з вами.

Никорак Ірина Петрівна. Никорак Ірина Петрівна. Немає.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Добрий день. На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Немає.

Циба Тетяна Вікторівна. Немає.

З присутніх тільки, Галино Миколаївно.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте ще почекаємо. В нас немає кворуму.

Зараз Михайло Михайлович підключиться, він з Юлією Володимирівною розмовляє, повідомив.

Пан Сергій, ще раз запитайте, бо підключився вже пан Тарас Тарасенко, пані Циба Тетяна, Ірина Никорак.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич тут.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович на місці?

СТРУНЕВИЧ В.О. Вітаю.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко на місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко. Дякую, Тарасе Петровичу.

Ірина Никорак, будь ласка.

ЦИБА Т.В. Циба ще на місці. Я перепрошую, вибачте, що я...

ГРИВКО С.Д. Дякую.

6 присутніх.

НИКОРАК І.П. Так. Никорак теж присутня.

ГРИВКО С.Д. 7 присутніх.

ГОЛОВУЮЧА. Так, Михайле Михайловичу. Ви на місці вже? Так.

Михайло Михайлович підключається.

Шановні народні депутати, у нас є вже кворум. Ми можемо йти по нашому порядку денному. Чи є пропозиції змін до порядку денного?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ГОЛОВУЮЧА. Немає. Йдемо.

Перше у нас це попередній розгляд законопроекту, розглядаємо питання щодо доцільності включення до порядку денного сесії проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо визнання осіб, яких нагороджено відзнакою Президента України "Хрест бойових заслуг" особами, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (реєстраційний номер 13570, автор Президент України).

У нас має бути на зв'язку представник Президента України у Верховній Раді України пані Михайлюк Галина. Якщо можна, пані Галино...

МИХАЙЛЮК Г.О. Добрий день, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Добрий день. Вам слово.

МИХАЙЛЮК Г.О. Рада бути на вашому комітеті.

Шановна пані голово, шановні колеги, представляючи вам проект закону (реєстраційний номер 13570), перш за все хочу звернути вашу увагу, що з подібною ініціативою вже виходив Кабінет Міністрів України, був такий проект закону (реєстраційний номер 12205), який, незважаючи на рекомендацію вашого комітету прийняти його за основу і в цілому, так і не встиг потрапити на розгляд парламенту, оскільки був відкликаний через зміну уряду. Тому, зважаючи все ж таки на актуальність цього питання щодо забезпечення справедливого статусу осіб, яких нагороджено відзнакою Президента України "Хрест бойових заслуг", та надання їм права на відповідні державні гарантії за участю Мінветеранів, було підготовлено запропонований вам проект.

Нагадаю, що відзнака Президента України "Хрест бойових заслуг" є державною нагородою, яка встановлена главою держави в межах його конституційних повноважень у травні 2022 року, а саме це був Указ № 314, для того щоб гідно відзначити захисників нашого суверенітету, незалежності і територіальної цілісності України. А саме це військовослужбовці ЗСУ та інші військові формування, за видатну особисту хоробрість і відвагу або видатний героїський вчинок під час виконання бойового завдання в умовах небезпеки життю та безпосередньо зіткнення з супротивником, а також за видатні успіхи в управлінні військами під час ведення воєнних бойових дій.

Отже, даний законопроект передбачає визнати осіб, які нагороджені цією відзнакою, особами, що мають особливі заслуги перед батьківщиною, також надає можливість здійснювати безоплатне поховання з військовими почестями померлих, які нагороджені даною відзнакою, та дозволити їх почесне поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі.

Крім того, дія Закону України "Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян" буде поширюватись на осіб, яких нагороджено такою відзнакою, і встановлюватиметься щомісячна грошова виплата нагородженим у розмірі мінімальної заробітної плати, яка встановлена на 1

січня календарного року з розрахунку на місяць. І при тому надається право вибору розміру грошової виплати особам, які мають право на виплату у кількох розмірах через приналежність одночасно до різних категорій нагороджених громадян.

Колеги, прошу підтримати дану ініціативу та рекомендувати парламенту прийняти закон. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Галино, завжди за конструктивне представлення всіх законопроектів.

Будь ласка, пан Анатолій Остапенко.

ОСТАПЕНКО А.Д. Добрий день, колеги. Ну, я хочу зазначити, що, дійсно, цю ініціативу треба підтримувати. Ми тільки в законодавстві чітко встановлюємо ті соціальні гарантії, які будуть надаватися даним особам, які були нагороджені "Хрестом бойових заслуг".

Тому вношу таку пропозицію: рекомендувати Верховній Раді України включити законопроект до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та прийняти його за основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, чи будуть інші пропозиції? Чи ми можемо перейти...

ЦИМБАЛЮК М.М. Можна?

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

Шановна Галина Миколаївна, шановні колеги, шановна особа — Представник Президента, ми підтримуємо саму ідею цього законопроекту,

бо, справді, ті громадяни, які нагороджені відзнакою Президента "Хрест бойових заслуг", заслуговують на те, щоб також були їм і конкретні виплати. Але, на нашу думку, є певне застереження. Наприклад, вказано, що закон набирає чинності наступного дня після дня опублікування. І тут же ж дається доручення Кабінету Міністрів протягом трьох місяців привести у відповідність свої підзаконні акти, нормативно-правові. Тобто де-юре на наступний день закон в дії, але протягом трьох місяців людям не будуть здійснювати виплати.

Мені видається, що тут треба уточнити, підтримуючи саму ідею законопроекту, внести правки юридичні, щоб насправді виплати наступали в той же день. А Кабінет Міністрів нехай приводить у відповідність свої нормативні документи швидше. Мені видається, що тут потрібно з правовим нашим управлінням попрацювати. А так, я не заперечую, щоб ми підтримали цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович, скажіть, а як ваша фракція буде ставитися до цього законопроекту: чи можемо ми його прийняти за основу і в цілому? Якщо за основу і в цілому, то тоді ми будемо рекомендувати, може, або зменшити цей термін до одного місяця в редакції комітету, да? Або те, що ви кажете, це правки на друге читання. Їх можна зробити так, що рекомендувати Верховній Раді України прийняти цей законопроект за основу і в цілому з правкою комітету про те, що нормативно-правові акти мають бути опрацьовані впродовж місяця. І тоді тут не буде якоїсь прогалини.

Якщо так, то так. А якщо ж ми приймати його в два прийоми: перше читання і друге, то це можна поправити на друге читання. Як ви ставитесь?

ЦИМБАЛЮК М.М. Я вважаю, що потрібно зараз внести корегування, щоб насправді ми проголосували. Ми готові підтримати за основу і в цілому.

Але я кажу, щоб не було правової колізії, що закон вступив в чинність у наступний день після дня опублікування, особу нагородили через день цією державною відзнакою Президента, а виплати не можна йому здійснити, тому що немає ще підзаконних актів. Оце якщо унормувати, то тоді питань немає.

Я думаю, що це можна вказати правкою комітету.

ГОЛОВУЮЧА. А ми можемо тоді написати, що закон вступає в силу через місяць після його оприлюднення і Кабміну впродовж місяця провести нормативно-правові акти. І тоді така редакція підходяща. Окей.

ЦИМБАЛЮК М.М. Супер. Так, так. Це було б правильно і юридично грамотно.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Анатолій потім і потім пані Никорак.

І я б ще хотіла запитати у "Євросолідарності", у фракції, чи зможемо ми провести закон за основу і в цілому з такими правками? Пан Анатолій, будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д. Шановні колеги, дивіться, це специфічна група осіб, будемо так, громадян України, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, і тому в них уже практично все прописано, це їх тільки ввести в даний закон, а всі уже нормативні акти, вони практично відпрацьовані. Тому Кабінету Міністрів, я думаю, місяця більше ніж достатньо для того, щоб це зробити. Я підтримую ці пропозиції, Михайло Михайлович.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Анатолій.

Пані Ірина Никорак, ви з нами?

НИКОРАК І.П. Так, так, Галино Миколаївно, я з вами.

Я більше схильюсь до того, що ми будемо готові підтримати за основу і в цілому. Але в будь-якому випадку всі законопроекти ми фінально обговорюємо на засіданні фракції перед початком пленарного тижня, тому поки не можу 100 відсотків гарантувати, але будемо рухатися і намагатися, щоб і за основу, і в цілому.

ГОЛОВУЮЧА. Як виставитеся до того, щоб ми зробили місяць по введенню закону і місяць на опрацювання документів?

НИКОРАК І.П. Абсолютно позитивно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую.

Пан Руслан Приходько, Міністерство ветеранів. Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Р.В. Бажаю здоров'я, шановна Галина Миколаївна, шановні народні депутати, колеги, члени комітету і всі присутні. Дійсно, доопрацьовували спільно з Офісом Президента відповідний проект акта. Я думаю, що ми спільно з Мінсоцполітики протягом місяця приведемо у відповідність всі нормативно-правові акти, там абсолютно прості формулювання, додати категорії і все. Тому це прекрасна ініціатива. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Міністерство соцполітики є з нами? Пан міністр, пан Денис?

УЛЮТІН Д.В. Да, да, да. Є, Галина Миколаївна, тут.

ГОЛОВУЮЧА. Як ви дивитеся на те, щоб місяць, місяць Камбіну?

УЛЮТІН Д.В. Це буде прекрасно. Ми встигнемо за місяць зробити підзаконку. Дуже дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Таким чином є пропозиція внести в текст, запропонований Президентом, комітетські правки в частині "Прикінцевих положень" щодо введення закону в силу через місяць після його підписання і надати Кабінету Міністрів місяць для підготовки відповідних нормативно-правових актів. У такій редакції комітет буде просити Верховну Раду включити законопроект до порядку денного, рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу і в цілому з правками комітету і рекомендуємо від комітету виступити на засіданні Анатолія Остапенка.

Якщо нема пропозицій до такого проекту рішення... Нема? Прошу проголосувати. Пан Сергій Гривко. Пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Дякую, шановна Галина Миколаївна.

Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції згідно запропонованого.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Струневич Вадим Олегович.

Тарасенко Тарас Петрович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Струневич і Тарасенко – за.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна. Циба Тетяна Вікторівна.

8 – за, Галино Миколаївно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, рішення прийнято.

Пані Галина Михайлюк, дякую вам за доповідь від Президента щодо цього законопроекту. Дякуємо Президентові за таку ініціативу. Ви можете залишатися у нас на комітеті і у подальшому. Це питання ми розглянули.

МИХАЙЛЮК Г.О. Дякую, шановні колеги, за підтримку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

ЦИБА Т.В. Колеги, я перепрошую, вирубило. Циба – за. Зарахуйте, будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Тетяно Вікторівно.

9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, ми переходимо до другого питання нашого порядку денного - щодо доцільності включення до порядку денного законів України щодо сприяння працевлаштуванню учасників бойових дій та забезпечення їх економічної самостійності; і альтернативного до нього пана Кулініча, альтернативного до нього пана Гетманцева – про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки працевлаштування учасників бойових дій. І на підставі проведених наших комітетських слухань, на яких головували декілька наших народних депутатів, опрацьований законопроект, який ми можемо сьогодні вирішити внести як "дешку", як комітетський законопроект – про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення механізму працевлаштування та збереження рівня доходу учасників бойових дій (включаючи осіб, які мають статус особи з інвалідністю внаслідок війни) після демобілізації. Законопроект доопрацьований комітетом. Візьму на себе право його представити наразі.

Що запропонували ми у законопроекті, "дешку", який нам потрібно зараз обговорити, і у разі позитивної підтримки пропонувати комусь, мені як голові комітету і нашим народним депутатам, внести його як комітет "д".

Законопроект "д", запропонований вашій увазі, пропонує доповнити Закон "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" наступними нормами. По-перше, доповнюється стаття 1 положеннями про сприяння працевлаштуванню демобілізованих ветеранів. Я прошу зацентрувати увагу, тому що у висновку Міністерства фінансів, який опрацьовував фінансово-економічний вплив на цей законопроект, який пропонується "Прикінцевими положеннями" ввести в дію з 1 червня 26-го року, він обрахував всіх учасників бойових дій, облік яких веде Міністерство ветеранів. Водночас редакцією, запропонованою комітетом, запропоновано обмежити учасників бойових дій і включити в таке пріоритетне працевлаштування демобілізованих учасників бойових дій тих, хто сьогодні в тому числі демобілізований з причини отримання інвалідності, втраченого функціоналу, як ми говоримо в нашому комітеті. Але це не всі учасники бойових дій, а лише ті, хто отримав УБД з 14-го року, але був мобілізований починаючи з 22-го року по широкомасштабному вторгненню, а також ті мобілізовані і кадрові військові, які отримали статус учасника бойових дій, починаючи з широкомасштабного вторгнення. Тобто коло осіб, яким надається таке право, це учасники бойових дій, які такий статус отримали або раніше, або мають його і підтвердили (в законі немає такого терміну "підтвердили", це побутовий такий вираз), починаючи з широкомасштабного вторгнення.

Друга норма, яку пропонується внести в Закон "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", це введення додаткової статті не тільки, яка допомагає цим людям пріоритетно працевлаштуватися, але й запроваджує в перші два роки їх роботи, але закон ми пропонуємо, щоб він діяв впродовж п'яти років після закінчення військового стану, впродовж цих двох років отримання щомісячної стипендії. Ми з вами знаємо абсолютно

чітко і розуміємо, що ветеранів деякі підприємства працевлаштовують, а по деяких підприємствах, а також і в державному секторі і на державну службу їх не дуже люблять брати на високооплачувані посади. Якщо і беруть, то беруть на ті посади, які є вакантними і які є низькооплачуваними.

Власне, навіть НАДС надав нам на цей законопроект на 14 сторінках великий опус щодо того, що ветерани начебто не можуть відповідати вимогам на державну службу. Тому ми для того, щоб держава і державна служба розуміла, що учасники бойових дій вже пройшли свої співбесіди, ми пропонуємо, і отримували у війську заробітну плату, яка у порівнянні з цивільним сектором відстає приблизно на 30-20 тисяч гривень на місяць. Ми пропонуємо таку компенсаторну штуку, щоб, з одного боку, учасники бойових дій могли отримати посаду в державній службі, з другого боку, навіть якщо воно починають на державній службі, щоб вони могли робити кар'єру навіть починаючи з низькооплачуваних посад, і потім по кар'єрних щаблях підніматися на високооплачувані посади. Таким чином, стаття 15 прим.2 вона впроваджує механізм стипендій для ветеранів впродовж перших двох років. Крім того, цим законом пропонується внести зміни до Закону "Про державну службу". Перше право, це встановлення пріоритетного права на зайняття посад у разі рівних результатів конкурсного відбору на державні посади, але конкурсний відбір виключно у вигляді тестування. Ми знаємо, що суб'єктивний фактор співбесіди, це теж ще один щабель, на якому відкидають учасників бойових дій від зайняття посад на державній службі.

Таким чином, з одного боку, пріоритетне право у разі набрання однакової кількості балів по тестуванню. З другого боку, скасування вимоги до обов'язкової співбесіди як суб'єктивного фактору при оцінці професійної компетенції, це ще одні зміни до Закону "Про державну службу".

Також Законом "Про державну службу" ми пропонуємо змінити вимоги до надання підтверджуючих документів щодо знання української і іншої іноземної мови, яка є на території євроспільноти. Чому? Ви знаєте, що ці люди зараз не можуть піти складати іспити, отримувати ці сертифікати –

вони воюють. І тому підтвердження знання української мови для таких людей ми пропонуємо не вимагати на стадії зайняття таких посад на державній службі, не вимагати від них підтвердження сертифікатами. Вважаємо, що співбесіда і знання підтвердження мов це те, що вони воювали. Це вже є такою річчю.

Крім того, з службою в армії таких осіб учасників бойових дій ми пропонуємо враховувати до стажу державної служби. Власне, Великою Палатою Верховного Суду визнано, що служба у збройних формуваннях – в силах оборони є публічною службою. І хоча у нас досі поняття публічної служби в законодавстві не закріплено, водночас зайняття посад на публічній службі, в тому числі у війську, ми прирівняли до стажу на державній службі – це теж є однією з підстав отримання посад на державній службі.

Крім того, цим законопроектом пропонується внести зміни до Закону "Про правовий режим воєнного стану". І на період війни, воєнного стану надати право учасникам бойових дій займати посади на державній службі до відновлення конкурсного відбору на державну службу автоматично на підставі заяви учасника бойових дій у разі, якщо його освіта відповідає вимогам на такій посаді. Таке призначення ветеранів ми теж вважаємо, з одного боку, надасть поштовх Кабінету Міністрів поновити конкурс максимально швидко, з другого боку, це дасть можливість починати учасникам бойових дій службу на державній службі по тим посадам, які є вакантними.

І теж бачимо по листах, по яких ми отримали від органів державної служби, що тут вони протестують проти цього. Я вважаю, що це неправильний протест. Тому що, якщо є вакантна посада і є учасник бойових дій, який має стаж на публічній посаді, який із зброєю в руках захищав нашу країну, то ми впродовж 5 років після воєнного стану і на час воєнного стану ми такі правила прийому на державну службу маємо створити.

Такий законопроект був опрацьований як альтернатива до законопроекту, якими впроваджувалися квоти в приватному секторі і в

державному, зокрема, які за висновками нашого комітетського слухання визнано непрацюючими, ми обговорювали питання примус чи стимуляція. Водночас ми знайшли в комітеті... знайшли формулу, по якій ми могли б працевлаштування, про яке дуже влучно Данило Гетманцев сказав: нам не потрібно заговорювати цю проблематику, нам потрібно мати механізм вирішення цієї проблематики. А ми могли б такий законопроект прийняти, якщо ми наразі його обговоримо, і будемо підтримувати ті норми, які є.

До комітету надійшов один письмовий лист від Тараса Тарасенка з пропозиціями змінити цей текст. З однією пропозицією можна по годитися, по одній потрібно подискутувати. Водночас інших пропозицій від народних депутатів не надходило. Нам потрібно зараз цей законопроект обговорити і вирішити чи можемо ми його благословити в зал на перше читання.

Будь ласка, шановні народні депутати, доповідь закінчила. Щодо презентації цього законопроекту, будь ласка, пан Анатолій.

ОСТАПЕНКО А.Д. Шановні колеги, як голова підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів, звісно, я підтримую всі ініціативи, які поліпшують існування життя та розвиток наших ветеранів, які повертаються після участі у війні. Тому прошу ґрунтовно до цього підійти, тому що дуже багато альтернативних законопроектів, "дешка" – закон, який ми напрацювали і чітко звернути увагу на ті формулювання, які ми будемо вносити до того закону, який ми вирішимо прийняти і рекомендувати Верховній Раді. Я думаю проголосувати, звісно, в першому читанні і тоді ґрунтовно його доопрацювати. Чому? Тому що деякі моменти, наприклад, якщо ми кажемо про учасників бойових дій, які повернулися з війни, то ми не можемо тоді говорити просто про які проходили військову службу. Якщо ми кажемо, що це учасники бойових дій, то це учасники бойових дій, а якщо це особи, які проходили військову службу, тоді у нас питання.

Тому я всіх прошу звернуту увагу на якраз чіткі формулювання, чіткі вислови, щоб ми розділили і розуміли кому ми хочемо надати ті чи інші преференції.

Я дякую і всім бажаю плідної роботи.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Анатолій.

Михайло Михайлович, будь ласка, а потім Ірина Никорак.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, шановна Галина Миколаївна. Шановні колеги, дійсно я розділяю необхідність ухвалення такого законопроекту, тема є дуже важлива і також я погоджуюсь з позицією вашою, пані Галино, з тим щодо державної служби. Тут це ті люди, які ціною власного життя і здоров'я захищають і захищали нашу державу, вони мають моральне право, звісно, відповідаючи певним професійним категоріям, вони мають право без будь-яких конкурсів обіймати посади. І це майбутнє, це майбутнє і державної служби, це майбутнє всіх правоохоронних органів і ми повинні про це говорити з вами вже. Через те, підтримуючи саму ідею ухвалення такого законопроекту, ми пропонуємо, щоби висловили свою думку Міністерство у справах ветеранів, профспілки, роботодавці, бо насправді цей законопроект майбутній має торкатись всіх сфер життя як державного, так як і органів місцевого самоврядування, також звичайно бізнесу і інших органів і установ. Через те просив би висловити їхню позицію і ідеологічно, я думаю, ми підтримуємо, а вже само технічно можна дискутувати щодо тих чи інших норм. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайле Михайловичу.

Ірина Никорак, потім Тарас Тарасенко.

НИКОРАК І.П. Так, Галино Миколаївно, колеги, дякую. Ну хотіла звернути увагу на декілька важливих моментів. Перше, я абсолютно

підтримую дану ініціативу, вона надзвичайно важлива, вона абсолютно на часі. В той же час звертаю увагу на питання законодавчого закріплення самого нормативу працевлаштування ветеранів, тому що в цьому законопроекті ми не враховуємо, а точніше дуже розмито тлумачимо саме поняття працевлаштування ветеранів. Що я маю на увазі? Враховуються тільки ті ветерани, що прийшли на роботу після демобілізації, але не включаються ті демобілізовані, за якими бізнес зберігає місце на період мобілізації. От чим будуть вони враховуватись в той відсоток і в ту квоту, яку ми закладаємо в логіці даного законопроекту? Тому що на деяких великих підприємствах цей відсоток коливається там від 5 до 10 відсотків і на це потрібно буде звернути увагу під час доопрацювання між першим і другим читанням. І друге, це так, моє ставлення, стосовно штрафів. Я все ж таки вважаю, що ми повинні наш бізнес і українські підприємства стимулювати, а не штрафувати. Тому я би тут, мабуть, попрацювала також між першим і другим читанням, для того щоб ми однією рукою не послаблювали і не приймали законодавчі ініціативи, які допомагають бізнесу розвиватися, а потім другою рукою їх штрафували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірино. У нас тут штрафів нема в "дешке", і норма збереження робочого місця, вона залишається в Кодексі законів про працю. І відповідно ті УБД, які були мобілізовані в 22-му році і отримали статус з 14-го року, а також ті, хто отримав УБД пізніше, після широкомасштабного вторгнення, в тому числі і в приватному секторі, вони всі підпадають під нову статтю 15 прим.2 в Законі про статус ветеранів війни, відповідно стипендію, механізм сплати якої в цьому законопроекті пропонується безпосередньо доплата на рахунок такого ветерана, такого учасника бойових дій. Тобто безпосередньо таке стипендіювання учасників бойових дій. Дякую.

Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня, колеги. Доброго дня, всі учасники даного засідання.

Пані Галино, я вам особисто дякую за ініціативу по "дешці", тому що ви ґрунтовно підійшли до питання і внесли реальні пропозиції. До колег я також звертаюся, щоб вносили самостійно ґрунтовні пропозиції, які ми будемо обговорювати, тому що дискусійним для мене є питання по оплаті коштів, доплаті. Досить ґрунтовно ми повинні досліджувати його, тому що гроші не є точно одною з мотивацій, головною мотивацією. Я за те, щоб пропрацювати законопроект, і на комітетських слуханнях ми активно працювали над цим. Пропрацював вчора документ, який підготували великі бізнеси по аналітиці по працевлаштуванню. Спілкувався вчора з такими працедавцями, у яких зараз вже демобілізованих більше 700-800 осіб. І незважаючи на те, що в них достойні заробітні плати, у них звільняється близько 50 відсотків осіб. Про що це свідчить? Це свідчить про те, що люди звільняються через те, що вони в основному, висновок роботодавців, що вони не відновились після військових дій, тобто не було досягнуто саме відновлення, і, таким чином, зникає мотивація праці на колишньому робочому місці. Ми повинні розуміти, яким чином відбувається відновлення після моральної травми, після військових дій всіх демобілізованих. Це перший аспект.

Далі, другим аспектом, який важливий, з яким і пан Данило Гетманцев, одна з ініціатив була його в ініціації законопроекту про квоти, про те, що трудові колективи не приймають ветеранів. Да, це, дійсно, є проблема, і проблема конфлікту двох суспільств: військового і цивільного. Нам потрібно зближувати ці відносини. Я спілкувався з ейчарами великих компаній, і вони говорять, що у них є напрацьовані методології для цього, і вони пропонують спільні дії для того, щоб в колективах точно могли працювати ветерани і цивільні. Для цього, дійсно, проводиться навчання трудових колективів.

Вони самі, великі компанії, вони здійснюють це навчання трудових колективів.

Третє, що потрібно зазначити. Про те, що багато військових хоче повертатись знову, поки йде війна, вони готові працювати на фронт, і вони готові працювати в оборонній сфері. Тому ми повинні розуміти, якими сферами економіки ми повинні фактично стимулювати, розвиток яких сфер економіки. Це буде, скоріш, завдання до Міністерства економіки. На жаль, до цього часу такого стратегічного бачення нам не представлено, для того щоб ми могли розуміти, в яких сферах ми як держава повинні стимулювати саме залучення ветеранів і дофінансування. Тому що весь приватний бізнес і так зараз потребує трудових ресурсів, людських ресурсів для ефективної роботи, яких не вистачає. Тобто зараз залучаються дуже ефективно молоді люди, навіть до 18 років, для того щоб забезпечити функціонування бізнесу.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Тарасе, а що ви пропонуєте?

ТАРАСЕНКО Т.П. Дивіться, я пропоную наступне. Пропоную точно голосувати цей законопроект до першого читання.

По-друге, до другого читання пропрацювати етапи щодо фінансової підтримки більш ґрунтовно і щодо можливості виділення сфер економіки, в яких повинна бути ця підтримка, і точно підтримую вашу пропозицію по державній службі.

Це все повинно бути, але на прикладі того ж НАЗК ми повинні ввести в державній службі ветеранський комплаєнс, тому що приклад НАЗК показав, вони проводили конкурс для того, щоб відібрати 10 ветеранів, у себе на роботу взяти, і після проходження конкурсу двомісячного, на навчання вони не відібрали жодного ветерана. І основна причина, що працівники НАЗК, вони не знали як спілкуватися з ветеранами. І це проблема всіх державних службовців, всіх районних адміністрацій. Тому крім того, що ми формуємо такі доплати, ми повинні формувати і внутрішній державний комплаєнс для

ветеранів. Я ще думаю над цим, як це прописати, тому що було дуже мало часу, щоб ми "дешку" доопрацювали, але між першим і другим читанням ми повинні це прописати.

Отже дякую. Я буду голосувати за включення його в порядок денний і голосування в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Тарасе.

Наталія Калмикова, наш міністр ветеранів. Будь ласка.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Пані Галино, шановні народні депутати, колеги, по-перше, я хочу подякувати за те, що ініціатива ця виникла. Ми бачимо цей проект як комплексний. Дякуємо за те, що нас долучили до обговорення під час його підготовки.

Одразу хочу сказати відповідь Тарасу Тарасенку, що, власне, оце не брати ветерана на роботу, тому що колектив не знає як працювати, цим законом частково це питання буде вирішуватися і, наприклад, ми в міністерстві, 40 відсотків наших колег – це або ветерани, або чинні військовослужбовці, або родини ветеранів, родини загиблих. Тобто це наша категорія і ми знаємо, ми знаємо особливості, ми знаємо як працювати і точно ми бачимо, що ветерани можуть давати фахову роботу. Крім того, дуже вдячна за те, що розглянули нашу пропозицію щодо того, щоб стипендії заходили єдиним механізмом по заявницькому принципу через Ветеран PRO у Дії, коли верифікується спочатку статус, далі через Пенсійний фонд верифікується сплата податків і йде нарахування на єдину...

ГОЛОВУЮЧА. ... механізм сюди ми включаємо?

КАЛМИКОВА Н.Ф. Ми такий механізм роботи через "Дія.Картка" відпрацювали на деяких своїх програмах, вони показали максимально хороший результат. Більше того, він контрольований. Тому що ми бачимо,

якщо там... у нас є механізми в тому числі повертати ці кошти, якщо вони не використані за призначенням, що важливо. Тут буде конкретне цільове призначення і це буде модерований такий процес.

Щодо того, в яких галузях економіки стимулювати, тут ми скоріше... стимулювати треба всюди, тому що ми бачимо зараз, що в нас після того, як повномасштабне вторгнення почалось, дуже багато людей прийшло у війська з цивільних, які були раніше, з усіх галузей економіки, абсолютно з усіх. І люди повертаються в усі галузі. І зараз дійсно бізнеси вже багато роблять для того, щоб працевлаштовувати ветеранів, тому що це в першу чергу не благодійність відносно ветерана, а це можливість для бізнесу мати робочі руки, робочі можливості.

Тому я прошу народних депутатів підтримувати законопроект і готові далі доопрацьовувати його до другого читання максимально швидко і щоб ми ефективно вийшли в реалізацію не лише на тих ініціативах, які ми робимо як міністерство на рівні постанов, а й на рівні законодавства.

Дякую, Галино Миколаївно, ще раз за ініціативу і за можливість нам бути в команді, яка робить ці зміни.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Наталія.

Микола Кучер, будь ласка, потім Сергій Біленький. Пан Микола, ви ж авторському колективі альтернативного. Пан Микола, не чуємо вас, не чуємо, не чуємо.

Пане Миколо, не чуємо вас.

КУЧЕР М.І. А зараз чути?

ГОЛОВУЮЧА. Чуємо. Зараз чуємо.

КУЧЕР М.І. Якщо говорити про доопрацьований законопроект, про який озвучили, то наразі ми не бачимо ні стимулювання працевлаштування, ну за виключенням прийняття на державну службу.

Друге питання. По прямих витратах із Пенсійного фонду України. А як наповнювати Пенсійний фонд України, який механізм залучення коштів у Пенсійний фонд? Вважаю, що є шанс говорити про стимулювання бізнесу працевлаштовувати ветеранів через податкові пільги і пільгові механізми як мінімум. Це буде на порядок менше навантаження на державний бюджет і буде ефект для економіки, тим більше, на комітетських слуханнях бізнес пропонував пільгові податкові стимули.

Тому я вважаю, що бажано прийняти доопрацьований, якщо доопрацьований, то поміняти разом з бізнесом багато речей, якщо ні, то не розглядати цього варіанту. Тому приймати 13180 з подальшим доопрацюванням цього проекту, переходом до обов'язкової норми працевлаштування до стимулювання з додатковими змінами в інші закони щодо спрощення процедури працевлаштування, використання електронних документів і так далі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сергій Біленький, будь ласка, від бізнесу.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Шановна Галино Миколаївно, шановні члени комітету, запрошені. Ну перш за все дозвольте подякувати за проведення комітетських слухань. Я думаю, там були надані вичерпні відповіді на всі питання стосовно законопроектів, які передбачали, передбачають точніше, впровадження кількісних квот на працевлаштування ветеранів. Наша позиція незмінна - такі законопроекти ми категорично не підтримуємо, оскільки, на думку майже одностайну там навіть всіх учасників слухань, вони не вирішують жодних проблем, але створюють нові суттєві проблеми для роботодавців.

Стосовно доопрацьованого комітетом законопроекту, у нас, правда, було не дуже багато часу з ним ознайомитись, але він не такий великий. Ми його однозначно підтримуємо, вважаємо, що до другого читання можна багато чого доопрацювати. Розуміємо, що він готувався у такий стислий проміжок часу і там все врахувати було просто фізично неможливо. Тому наша пропозиція, просили б членів комітету підтримати його за основу. А до другого читання ми готові разом з вами його доопрацьовувати і робити його ще краще, ніж він є зараз.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергію.

Пан Анатолій.

ОСТАПЕНКО А.Д. Шановні колеги, дякую за всі думки, які були оголошені. І з огляду на вище зазначене пропоную включити до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння працевлаштуванню учасників бойових дій та забезпечення їх економічної діяльності за номером 13180-д. Законопроекти 13180 і 13180-1 рекомендувати Верховній Раді відхилити. А Закон 13180-д прийняти за основу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Анатолію.

Добавлю, що ми в цей законопроект імплементуємо механізм виплати, який запропонований Міністерством ветеранів. І доручаємо голові комітету внести "дешку", зареєструвати доопрацьований законопроект як проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення механізму працевлаштування та збереження рівня доходу учасників бойових дій (включаючи осіб, які мають статус особи з інвалідністю внаслідок війни) після демобілізації і внести його на розгляд Верховної Ради України. Ну

рекомендувати його прийняти за основу. Доручити виступити на засіданні голові комітету Третяковій. Дякую.

Якщо немає інших пропозицій, пан Сергій.

Пан Микола Кучер, будь ласка.

КУЧЕР М.І. ... підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. На жаль, ви не член нашого комітету.

Пан Сергій Гривко, будь ласка, прошу провести голосування. Пан Сергій Гривко. Пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. *(Не чути)* Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович.

БАБЕНКО М.В. За.

ГРИВКО С.Д. Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Підтримую.

ГРИВКО С.Д. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати, рішення прийнято.

Ми переходимо до наступного питання нашого порядку денного. Це розгляд питання щодо доцільності включення до порядку денного сесії

проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення управління фінансовими ресурсами страховиків за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням (реєстраційний номер 13551, авторка народний депутат Третякова та інші народні депутати).

Шановні народні депутати, якщо ви не проти, ми зробимо наступним чином. Я дуже коротко прокоментую цей законопроект, а потім просила б, щоб Міністерство соціальної політики Денис Улютін, який ас в цьому питання, оскільки працював першим заступником міністра фінансів і голову Пенсійного фонду прокоментувати цей законопроект більш детально.

Власне, сенс цього законопроекту: це впровадження у Пенсійному фонді міжнародних стандартів фінансової звітності в тій частині коштів, які відносяться до коштів Єдиного соціального внеску. Таку програму ми мріяли з паном Капінусом, запровадити МСФЗ в частині соціального страхування давно.

Дякую представникам Світового банку, які підтримують такий процес. Це створює, з одного боку, таку незвичну ситуацію в Пенсійному фонді. Тому що ті гроші, які йдуть в Пенсійному фонді на виплати і відносяться до державних фінансів, тобто до державного бюджету, вони обліковуватися будуть на засадах національного бухгалтерського обліку, а ті кошти, які є коштами Єдиного соціального внеску, вони будуть обліковуватися за МСФЗ. І я мрію, щоб у нас нарешті з'явилися бухгалтерські норми ведення обліку, які дозволять і народним депутатам, і працівникам уряду, і політичним посадам – міністрам в уряді дозволять чітко розуміти, чи достатньо нам коштів єдиного соціального внеску на виконання всіх зобов'язань по чотирьох страхових випадках в тому обсязі, в якому приписує законодавство.

І нарешті введення обліку на МСФЗ в тому числі і буде підштовхувати Пенсійний фонд, уряд робити так звані актуальні обрахунки, відповідно до яких і народні депутати, і міністерства, і Кабінет Міністрів мало б чітко зрозуміти, яка частина пенсії, в тому числі і по спеціальних режимах,

виплачується за рахунок державних фінансів, а яка частина іде за рахунок коштів єдиного соціального внеску. Будь-які міжнародні стандарти чи гаапівські чи МСФЗ, яку використовує частіше Європа в своїй практиці, вони всі дають більш розумний, більше прозорий транспарентний механізм контролю в обліку, контролю статистики, дають можливість отримати будь-яку інформацію, яку сьогодні Пенсійний фонд надає в тому числі і комітету дуже швидко за рахунок своєї діджиталізації. Водночас МСФЗ ще прискорить і надасть можливість Пенсійному фонду робити прозорі алгоритми і в тому числі і створення технічних резервів, "техніко локаунти" що називається, тому що в законодавстві це передбачено у разі профіциту ЄСВ, але наразі не відбувається.

Для Міністерство фінансів, для Пенсійного фонду, для народним депутатів і для міністрів це буде потужний інструмент чіткого і прозорого аналізу, що відбувається в Пенсійному фонді якраз в тій ситуації, коли навантаження на Пенсійний фонд вже посягає не тільки на систему соціального страхування, але і на інші виплати з державного бюджету. От такий законопроект.

Будь ласка, пан Денис Улютін, а потім Євген Капінус.

УЛЮТІН Д.В. Да, дякую, Галино Миколаївно.

Шановні народні депутати, дійсно, як було зазначено, на сьогодні Пенсійний фонд, як такі джерела Пенсійного фонду формуються за рахунок як соціальних страхових внесків, як коштів державного бюджету, як коштів підприємств для виплати безпосередньо пільгових пенсій. І якраз необхідність чіткого структурування, формування бюджету Пенсійного фонду ця необхідність її зумовлює даний проект закону.

Більше того, встановлення особливостей ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності про надходження використання коштів фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття також є складовою частиною. Все це дає нам необхідність

законодавчого врегулювання безпосередньо питання структури бюджету Пенсійного фонду за типами соціальних виплат та інших видатків. Більш того, враховуючи, що на сьогодні на Пенсійний фонд також покладена функція з проведення... Поступово будуть переводитись всі соціальні виплати, які встановлюються державою і безпосередньо є, виконує функцію виплатну по тим речам, які гарантуються державою. Все це потребує детального і ґрунтовного пропрацювання.

Разом з тим, зважаючи також на позицію Міністерства фінансів потрібно більш буде з ними, безпосередньо з колегами, пропрацювати, пропрацювати норми, що стосуються саме застосування бухгалтерського обліку в державному секторі. Я думаю, що до другого читання, ми можемо це спільно доопрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

Євген Капінус, будь ласка. Міністерство фінансів також, якщо є хтось представник, ми опрацьовували, і я вдячна, з пані Гапоненко, якщо вона є.

Будь ласка, Євген Капінус.

КАПІНУС Є.В. Доброго дня, Галино Миколаївно, шановні присутні народні депутати! Перш за все хочу подякувати щиро Галині Миколаївні за лідерську позицію в цьому питанні, в цьому законопроекті. Хочу також безмежно подякувати Міністерству фінансів, які якраз залучили міжнародний банк і дало можливості провести відповідні дослідження в рамках проекту Світового банку, і саме якраз в рамках цього дослідження нами було визначено про те, що зважаючи на те, що Пенсійний фонд на сьогоднішній день координує виплату коштів з різних джерел, коли можливість застосування різних стандартів при різних, скажемо, звітах і по різних коштах. І це в свою чергу, як на мене, повинно дати можливість насправді, як говорила Галина Миколаївна, в аналізі тих даних, які на

сьогоднішній день є, крім того, прогнозування по цим даним. Крім того, визначення тих зобов'язань, які на сьогоднішній день є в рамках Пенсійного фонду і можливість відповідного аналізу того, яким чином будуть розвиватися подальші фінансові спроможності Пенсійного фонду.

Тому в рамках цього процесу, якраз і було підготовлено зазначений законопроект, який визначає, яким чином в сьогоднішніх умовах повинні застосовуватись ці міжнародні стандарти. Який можливий підхід щодо, скажемо так, розподілу тих бюджетних потоків, які на сьогоднішній день будуть в рамках Пенсійного фонду. І, я сподіваюся, що він дасть можливість насправді більш прозоро на сьогоднішній день висвітлювати бюджети Пенсійного фонду і розкривати ті показники, які сьогодні надзвичайно важливі як для міжнародних наших донорів так і в цілому для суспільства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Євген.

Шановні народні депутати, чи є... Михайло Михайлович, будь ласка. Потім Дарина Марчак.

Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Дякую, шановні колеги.

Насправді теж долучаюся до слів вдячності за ініціативу підготовки такого законопроекту. І користуючись нагодою участі в засіданні комітету нового міністра соціальної політики просив би, щоб все-таки бюджет Пенсійного фонду України затверджувався вчасно. Бо неприпустимо, коли Пенсійний фонд України як мінімум півріччя працює без затвердженого плану. Це ненормально. Я думаю, шановний міністр як фахова людина у фінансах і у менеджерських напрямках він проконтролює це, щоб все-таки керівництво Пенсійного фонду підтримати в тому, щоб уряд вчасно затверджував все-таки бюджет. А хочу сказати від себе, що я б рекомендував

і вношу пропозицію включити до порядку денного даний законопроект і рекомендувати Верховній Раді ухвалити його в першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайле Михайловичу.

Будь ласка, Дарина Марчак.

МАРЧАК Д.М. Доброго дня, шановна Галино Миколаївно, шановні народні депутати. Рада знову приєднатися до роботи в іншому статусі.

Я дуже коротко теж подякую за цей законопроект, ми давно говорили з Галиною Миколаївною про його необхідність. З нашого боку, з мого боку професійного, мені здається, єдине, що я не впевнена, що з 1 січня реалістично взагалі можна це запровадити, тому що зараз буде прийнято закон, чесно, технічно критично складно це зробити. Можливо ми можемо уточнити, що він вступає в дію, так, але саме МСФЗ, це ж потрібно ще провести купу додаткової роботи, це і потрібно з аудиторами працювати, ну тобто що у нас є якийсь перехідний період на те, щоб саму норму про наявність фінансової звітності і роботу, щоб трошечки її відкласти в часі, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я думаю, що ми це зможемо зробити на друге читання. І я так думаю, що ви з Міністерством соціальної політики тепер уже в новому складі подумаете про перенесення функції виплат страхових може на Пенсійний фонд, може перейменуєте Пенсійний фонд у соціальну канцелярію чи якусь іншу установу, для того щоб було чітко зрозуміло, що Пенсійний фонд сьогодні виплачує багато чого іншого.

Подумайте про систему корпоративного управління, тому що кошти єдиного соціального внеску мають управлятися разом з соціальними партнерами, а кошти державного бюджету – ні, і тому форма цоввки, вона не

підходить сьогодні Пенсійному фонду. І треба думати, яким чином контрольні функції над Пенсійним фондом зафіксувати, щоб вони були стабільні і сталі і в подальшому, не тільки наразі, але й в подальшому щоб цей функціонал Пенсійний фонд виплачував нормально. Тобто тут ще багато роботи разом з Міністерством економіки.

Ну і звісно, новий закон про зайнятість ми теж чекаємо, оскільки частина виплат по безробіттю і приведення цієї частини в міжнародні стандарти фінансової звітності в частині виплат по безробіттю, це теж нагальне питання.

Дякуємо, Дарино. Раді вас вітати в новому статусі.

МАРЧАК Д.М. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо немає інших пропозицій, то ми можемо перейти до голосування за пропозицію, яка вже запропонована, включити цей законопроект до порядку денного і рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект за основу. Доповідачем з цього питання пропоную визначити себе.

Будь ласка, пан Сергій Гривко.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції згідно запропонованого.

Третьякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

Ми можемо перейти до наступного питання нашого порядку денного. В зв'язку з тим, що це питання, яке розглядає не наш комітет, це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо вдосконалення управління фінансовими ресурсами і страховиків за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, він дотичний до законопроекту 13551. То в мене буде зразу пропозиція рекомендувати основному комітету включити зазначений законопроект до порядку денного і рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу. Якщо не буде інших пропозицій, то пропоную проголосувати таке рішення.

ЦИМБАЛЮК М.М. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайле Михайловичу.

Пан Сергій Гривко, будь ласка, прошу провести по пункту четвертому нашого порядку денного голосування.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галино Миколаївно.

Галино Миколаївно, прошу висловити вашу позицію згідно запропонованого, шановні колеги.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергій. Рішення прийнято.

Ми переходимо до пункту 5 нашого порядку денного. Це теж законопроект, який опрацьовується не в нашому комітеті, у pana Завітневича, це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців на медичну допомогу, реабілітацію і протезування (реєстраційний номер 13511), народна депутатка Тимошенко Юлія та інші.

Юлія Володимирівна, будь ласка. І вдячні вам за роботу в МФО і в ТСК. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дякую, пані Галино.

Шановні колеги, на базі роботи міжфракційного об'єднання захисту прав ветеранів, учасників бойових дій та їх родин ми маємо більше 30 дуже серйозних проблем, які висловили самі військові, їх родини, їх побратими. Ну тобто мова йде про те, що це фундаментальні такі зауваження, які заважають сьогодні нашим ветеранам, учасникам бойових дій, їх родинам жити. І ми почали крок за кроком якимись такими невеликими пакетами вирішувати ці питання. І от це перший законопроект, який ми зараз внесли від міжфракційного об'єднання. Там підписи дуже багатьох депутатів - членів різних фракцій.

Про що цей законопроект і які питання, ми вважаємо, потрібно зараз вирішити, і це рамковий законопроект. Рамковий тому, що ми тут задаємо

чітку норму, а далі потрібно буде її вноrmовувати і підзаконними актами, рішеннями Кабінету Міністрів, а також те, що стосується змін до бюджету. Ну вони там будуть незначними.

Які 5 пунктів ми хотіли би вирішити? Перше, ну мені здається, це очевидне питання, це лікування тих наших військових, саме військових, які повернулися з полону. Про це вже говорив і Президент України, ну, ми ведемо дискусії з дуже широким колом керівників центральних органів виконавчої влади. Це питання пов'язані з тим, щоб покалічені абсолютно у жахливому стані здоров'я наші полонені, яких ми обміном забираємо з полону, щоб вони мали право так само фінансуватися на лікування і реабілітацію, як і наші поранені військові. Сьогодні це не так. Це перший пункт цього закону, який концептуально ми хочемо вирішити.

Друге, дуже важливе, це те, що стосується протезування і ортезування. Це також дивна ситуація, коли в принципі у нас, на жаль, ампутацію проходять молоді хлопці і дівчата в основному, але в Україні стоїть обмеження верхньої межі фінансових ресурсів, яку може виділяти держава на протезування. Ну це просто повний нонсенс, повний жах, коли наші поранені військові, у яких ампутовані або одна кінцівка, або множинні ампутації, мають тільки верхню межу фінансування держави, а для того, щоб отримати високоефективні, реально серйозно покращуючі життя протези, їм потрібно йти з простягнутою рукою по інтернетах, по фондах, по заможних людях і випрошувати по копійці, щоб зробити високоефективне протезування. От тільки останнє звернення. Молодий хлопець, повністю ампутована нога по бедро. Йому потрібне електронне коліно. Для цього потрібно 55 тисяч євро. Ну так от таких грошей немає: у держави немає, у фондів немає. І він вимушений ставити який, дерев'яний протез, як колись собі у 19-му столітті ставили пірати? Я просто не розумію, що ми робимо. І тому наступний пункт, який ми пропонуємо, це зняти верхню межу обмеження фінансування на високоефективне протезування наших військових самими сучасними, тільки, які є у світі, протезами. Ну при цьому ми внесли додатково ще зараз

концепцію, що протези мають не комерційні структури нав'язувати тільки-тільки вишедшим з наркозу військовим, яким ампутували кінцівки, а треба, щоб це приписувала міждисциплінарна комісія, яка дійсно може сказати, який протез потрібен людині. Тому оце друге, це зняття обмеження.

Третє, дуже важливе, що є в нашому законопроекті, - це те, що пов'язано з обмеженням терміну лікування і реабілітації. Ну, теж, я розумію, заощаджуються гроші, і плюс це ситуація з поверненням на фронт після поранення. Це така, комплексна проблема, яку ми хочемо вирішити в цьому законопроекті. Вона пов'язана з тим, що є обмежені терміни реабілітації, і, як тільки трохи полікували після поранення військового, його відправляють на обмежену реабілітацію, потім вона може бути ще пролонгована. Але є така деталь, що не можуть лікарі-реабілітологи направити пораненого військового після лікування і реабілітації на ВЛК. А чомусь так у нас прописані підзаконні акти, що на ВЛК направляють тільки командири військових підрозділів. Тобто вони що у нас, лікарі, вони у нас реабілітологи? І виходить так, що людина недолікована, її за підзаконними актами відправляють далі на фронт, тому що в онлайн-режимі від командира військової частини не можна отримувати направлення на ВЛК, і коли людина приїжджає на фронт, недолікована, недореабілітована, командир говорить: "Ну, я так подивився на тебе, мені здається, тобі непотрібно ВЛК, ти здорова людина, йди в окоп". Ну, у нас що, я не розумію, це якась спотворена реальність?

І тому ця норма, яку ми хочемо запропонувати, вона є в цьому законопроекті. Це держава зобов'язана фінансувати лікування і реабілітацію до повного одужання, причому без обмеження термінів лікування і реабілітації, і далі по завершенню або лікування, або реабілітації саме лікар і реабілітолог мають направляти на ВЛК, і ВЛК мусить вирішувати: продовжувати реабілітацію, продовжувати лікування, або людина здорова і може далі йти на фронт і воювати за Україну.

Ну, таким чином, ми виправимо зразу декілька великих проблем. По-перше, що у нас недоліковані поранені військові, недореабілітовані,

недофінансовані і плюс ще і без реального медичного контролю відправлені на фронт іноді в напівживому стані.

Оце такий блок питань, який нам обов'язково потрібно вирішити. І власне, в цьому законопроекті про все це детально прописано з нюансами. Я просто трошечки укрупнила всі ці складові. І я просила би, щоб ми підтримали це. Але можливо для того, щоб вдосконалити якісь механізми, процедури, щоб ми все-таки могли доопрацювати спільно з комітетом Завітневича, з нашим комітетом, з міністерствами і відомствами, які до цього дотичні. І практично може доопрацьований варіант винести на перше читання і в цілому для того, щоб якомога швидше вирішити ці питання. Це якщо коротко.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую вам, Юлія Володимирівна.

Якщо у нас від Міністерства соціальної політики немає реакції, я зреагую... Будь ласка, пан Денис.

УЛЮТІН Д.В. Дякую, Галина Миколаївна, Юлія Володимирівна.

Дійсно, ми зустрічались, проговорили, дуже важливе питання. Разом з тим до другого читання ми пропонуємо дещо, не можу сказати покращити, дещо уточнити речі в цьому законопроекті, зокрема ми пропонуємо впровадження індикативних цін наряду з... референтного ціноутворення на протезно-ортопедичні вироби та укомплектування до них. Ми також пропонуємо ліцензування суб'єктів господарювання, запровадження системи моніторингу якості на основі критеріїв, які будуть враховувати саме функціональні результати та функціональні можливості військовослужбовців, які отримали поранення чи травми внаслідок військових дій чи полону, також і осіб з інвалідністю внаслідок війни, і спиратись саме існуючі оцінки, зокрема і мультидисциплінарного клінічного тестування. Тобто питання дуже важливе, дійсно, важливо його врегулювати.

Разом з тим для того, щоб ми не збурили просто стрімке збільшення ціни, потрібно дещо встановити стримуючі і контролюючі критерії.

Я дуже дякую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я повністю з паном міністром погоджуюсь, ми якраз при зустрічі це обговорювали. Зараз готується окремий законопроект по концепції, яку затвердила наша ТСК щодо впорядкування всього процесу протезування. Но ми готові до другого читання і тут попрацювати для того, щоб щось пройшло в комплексі. Тобто ми абсолютно підтримуємо і індикативні ціни на протези, ортези. Ми підтримуємо ліцензування підприємств, які здійснюють послуги по протезуванню. Тому що сьогодні просто якась дивна ситуація. Люди, які взагалі не мають ніякого відношення до протезування, повідкривали приватні компанії і нав'язують абсолютно некомпетентні і некваліфіковані послуги. І тому я підтримую все, що сказав пан міністр. І ми готові до другого читання доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Я від себе ще. Я потім надам зараз слово іншим представникам, якщо у нас тут немає народних депутатів. Від себе візьму ще слово. Я б хотіла теж редакцію, яку запропонувала Юлія Володимирівна, розширити не тільки на протезні і протезно-ортопедичні вироби, але і розширити на всі допоміжні засоби реабілітації. Я нагадаю, що в 21-му році ми прийняли закон, де ми оцей вираз "протези і протезно-ортопедичні вироби" ми змінили на ДЗР, тому що підтягування функціоналу людини до її повного функціоналу, воно відбувається не тільки протезними засобами. Власний протез – це тільки заміна втраченого органу. А ДЗР – це органи, які допомагають людині функціонувати повністю. І нагадаю, в 21-му, здається, році ми ввели в Україні ISO9999, відповідно по яких прибрали корупцію в Харківському інституті, коли один інститут на всю країну визначав, що цей ДЗР допомагає людині чи ні, і ніхто крім цього інституту не робив висновок. Це той

допоміжний засіб реабілітації, який потрібен людині чи ні, ми надали право людині обирати. І тому ту норму, яку пропонує Юлія Володимирівна, що забороняється обмежувати людину, ми могли б взагалі виписати так як виписано в законах Міністерства охорони здоров'я, в системі охорони здоров'я, що людина, там є кодекс пацієнта, і пацієнту дозволяється обирати лікаря, лікувальний заклад і лікувальну технологію. Нам потрібно доповнити ці права, що при виборі лікаря-реабітолога людина ще може обрати технологію допоміжних засобів реабілітації, відповідно які призводять її до підвищення, до повернення функціонування.

Крім того, мені здається, що потрібно ще подумати разом з комітетом пана Радущького про формулювання, що таке "до повного виздоровлення", коли людина повністю вже здорова. Я думаю, що в якомусь віці ніхто з нас не є здоровим. І я думаю, що після поранення людину повністю одуженою назвати ніколи не можна. І нам оцю межу повністю реабілітації людини і повернення її до повністю фізичного і ментального стану буде важко визначити на рівні постанови Кабінету Міністрів. Тобто потрібно знайти формулювання.

Тому і абсолютно правильно ми це обговорювали вже на попередньому комітеті, абсолютно правильна пропозиція про референтні індикативні ціни, тому що без обмежень ставити на кожен ДЗР. А я нагадаю, що є наказ Міністерства охорони здоров'я, де до допоміжних засобів реабілітації відносяться багато речей, в тому числі які використовуються в розумному пристосуванні на трудовому робочому місці у людини і та, що втратила інвалідність. Тобто нам без обмеження зробити це не вдасться, тому що ДЗР може бути багато. І за інформацією попередньої міністерки соціальної політики на одного пораненого ми закуповуємо 5 тире 6 ДЗР, а буває що і більше. Тобто мова іде не тільки про протез і протезно-ортопедичний виріб.

І про ВЛК теж, здається, що норму потрібно буде уточнити в частині того, що ВЛК на кожному етапі реабілітації чи лікування потрібно написати, хто обов'язково має це робити: чи це члени мультидисциплінарної команди

чи лікар, який лікуючим є. Тому що може бути так, що Кабінет Міністрів проінтерпретує, що таке проходження ВЛК має робити сама людина. І щоб ми людину не посилали по колу одному, другому, третьому і четвертому. Тобто тут права людини потрібно уточнити. Але запропонована редакція вона демонструє, що її можна прийняти в першому читанні, і ті пропозиції, які запропоновані сьогодні на комітеті, доопрацювати від першого до другого читання. Також наш комітет залюбки розгляне ті законопроекти, які готуються наразі в ТСК, в МФО, Юлією Володимирівною, вашою фракцією, разом з Міністерством соціальної політики, бо питання, дійсно, надзвичайно нагальне.

Тому в мене пропозиція проголосувати рекомендацію основному комітету включити законопроект до порядку денного і прийняти його за основу, врахувавши ті пропозиції, які звучали сьогодні на нашому комітеті, попрацювавши над ними разом, як і пропонує Юлія Володимирівна, до другого читання в разі його прийняття Верховною Радою.

Якщо... Так, тепер ми маємо послухати...

НИКОРАК І.П. Галина Миколаївна, дозволите? Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧА. Ірина Никорак, будь ласка.

НИКОРАК І.П. Я виключно як голова підкомітету з питань реабілітації ветеранів. Перш за все я хочу подякувати Юлії Володимирівні, а також співавторам за надзвичайно важливу і своєчасну ініціативу, яка стосується без виключення десятків тисяч наших захисників і захисниць, ветеранів та ветеранок.

І також я хотіла би доєднатися до того, що ви, пані Галина, сказали, тому що, окрім протезів і ортезів, важливо враховувати імпланти. Це стосується ситуацій, коли тисячі хлопців і дівчат отримують високі ампутації і за рекомендацією МДРК вони проходять остеointегративне протезування.

Власне кажучи, цей протокол зараз знаходиться на затвердженні в Міністерстві охорони здоров'я і я, користуючись нагодою, хотіла би почути позицію МОЗ чи такий протокол вже затверджений, тому що зараз, наприклад, при подвійних, потрійних, і навіть де чотири ампутації, протезами забезпечуються, на імпланти вимушені збирати кошти, як вірно було відзначено на початку презентації законопроекту, у різних фондів і використовуючи соціальні мережі. Я вважаю, що це неприйнятна ситуація. Я часто відвідую реабілітаційні заклади, спілкуюся з ними, і ця проблема є, дійсно, нагальною.

Власне кажучи, я перепрошую, в мене, можливо, буде зникати зв'язок, тому я хотіла би, щоб мій голос був зарахований як "за": включити до порядку денного та рекомендувати Верховній Раді і основному комітету прийняти за основу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірина. Дякую.

Володимир і не бачу далі прізвища.

Будь ласка, руку тримає пан Володимир. Не бачу прізвища, прохання представитися.

ГОЛИК В.А Володимир Голик, Бюро ВООЗ в Україні. Але ми можемо розпочати з пані Ірини Симоненко, яка представить МОЗ.

Пані Галино, може розпочнемо з МОЗ?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

Будь ласка, пані Ірина Симоненко.

СИМОНЕНКО І. Доброго дня, шановна Галино Миколаївно, шановні народні депутати. Я спочатку відповім на те запитання, яке від пані Ірини прозвучало, про остеointегративне протезування, а потім власне відкоментую з боку МОЗ по проекту закону даному.

Пані Ірино, шановні народні депутати, шановні присутні. По остеointегративному протезуванню хочу повідомити, що у нас нарешті цей наказ прийнятий, він справді був у Міністерстві охорони здоров'я прийнятий ще 26 травня в цьому році, але оскільки це є юстованим документом, то він був поданий у встановленому порядку для здійснення держреєстрації в Мін'юст, зареєстрований в червні в Мін'юсті. І наскільки мені відомо, вже опублікований на сайті zakon.rada.gov.ua, тобто вже пару тижнів, мабуть, він як є в доступі. Це Наказ № 873, там де врегульовуються ці питання, які стосувалися остеointегративного протезування. Тому хто хоче, то можете ознайомитись. І я дякую всім, хто на той момент долучався до того, щоб цей проект наказу був якомога швидше все ж таки прийнятий і зареєстрований.

Тепер короткий коментар з боку МОЗ щодо проекту закону. По-перше, дійсно дуже важлива тематика, дійсно є багато проблем і ми з перших рук – від ветеранів, від військовослужбовців знаємо про ці нагальні питання. Але ми зараз опрацьовуємо в міністерстві цей законопроект і у нас є кілька застережень, які не є такими прямо суттєвими, ми підтримуємо, але вони стосуються якихось нюансів, які, на нашу думку, є дуже важливими.

По-перше, це стосується тієї норми, де пропонується прописати, що лікування здійснюється за рахунок коштів державного бюджету. Ми вважаємо, що тут треба уточнити, що в рамках Програми державних гарантій медичного обслуговування населення, тому що наразі така редакція трохи дає незрозуміння: якщо самостійно захисник звернеться в якийсь приватний заклад і приватний заклад, який не законтрактований з Національною службою здоров'я, до прикладу, виставить якісь космічні рахунки, то тоді яким чином це покривати?

Тому наразі ми б просили ось це уточнити і ми це будемо подавати у своїх пропозиціях. Також важливе, стосується, власне, того, що, Галина Миколаївна, ви також відмічали в своєму коментарі про відновлення стану здоров'я. Абсолютно вірний коментар, я як керівник відділу реабілітації хочу сказати, що, дійсно, є, на жаль, стани здоров'я, при яких в принципі

неможливе повне відновлення. Це стосується як ампутації кінцівок, уражень спинного мозку, коли людина втрачає здатність ходити. Тому, коли ми говоримо, наприклад, про реабілітацію, то мова йде не про відновлення стану здоров'я, а про відновлення або компенсацію якоїсь втраченої функції. Тобто, якщо людина втратила ногу, то ми говоримо про протезування її, безоплатне, належним чином, належної якості протезом, навчання користування цим протезом, безумовно. Але все ж таки ми тут також пропонуватимемо трохи змінити редакцію, тому що ось таке відновлення стану здоров'я трохи ризиково звучить, бо воно в принципі неможливе для великої категорії пацієнтів, на жаль.

І ще один мій коментар стосуватиметься ВЛК. Також дуже, дійсно, багато є звернень з тим, що є проблеми з проходженням ВЛК, з направленням на ВЛК. Але все ж таки, знову-таки бюрократичні моменти, станом на зараз воно в проекті закону прописано як... пропонується, що після проходження, от читаю дослівно, кожного етапу лікування та реабілітації. І я тут хочу звернути увагу на те, що під кожним етапом лікування і реабілітації мається на увазі навіть переведення з відділення в відділення. Тобто, наприклад, якщо захисник в гострому стані, з важкою травмою потрапив у реанімаційне відділення, потім, коли його переводять, наприклад, в терапію після реанімації, це вже йде наступний етап лікування. Тобто його не виписують із закладу охорони здоров'я. Потім він полежав у терапії, наприклад, у нього загоїлись якісь рани, до прикладу, травми і так далі, його переводять у відділення з реабілітації. І це також вважається наступним етапом вже реабілітації.

І тому, якщо от просто читати до букви, так, як запропонована норма в проекті закону, то виходить, що направлення на ВЛК необхідно от буквально при кожному переведенні з відділення в відділення в лікарні. Ну, це може створити ризик і додаткового навантаження на пацієнта, абсолютно непотрібного, тому що захисник ще в лікарні, тобто він ще не завершив всі свої етапи, не пройшов; і додатково на лікарів.

Тому ми тут пропонуватимемо якусь редакцію, на кшталт того, що таке ВЛК повинно здійснюватися, всіма сприятись, але після завершення надання медичної та реабілітаційної допомоги для того, щоб вже завершити всі етапи для захисника і тільки потім оцінювати наскільки його функціональний стан відновився чи ні, і чи придатний він для подальшого проходження військової служби, чи ні.

Дякую дуже за можливість виступити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую, міністерство. Голик Володимир... Юлія Володимирівна, будь ласка. Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хотіла б подякувати за всі ці пропозиції. Це абсолютно правильно. І ми всі дефініцією будемо у співпраці уточнювати. Я хочу сказати, що ВЛК – це в першу чергу буде висновок: чи може людина їхати далі на фронт, чи може вона йти в Збройні Сили, чи вона не може цього робити. Тобто не командир військової частини або будь-якого військового підрозділу мусить визначатися: направляти на ВЛК чи ні. І тут я абсолютно погоджуюся з тим, що якщо з лікарні або з реабілітаційного центру виписують людину вже по суті як здорову, то щоб не виписували доти, поки не буде заключення ВЛК, що людина, дійсно, здорова.

А те, що стосується лікування до повного одужання або відновлення, це теж потребує уточнення, я з вами погоджуюся. Але ми не можемо, як сьогодні це є, напів, скажемо, таку виліковану людину, напівреабілітовану її просто виписують звідусіль і далі вона вже собі представлена, і далі вже родичі продають останнє, побратими свої бойові гроші віддають. Так не може бути. Держава, якщо людина захищала державу, держава має моральний обов'язок безкоштовно лікувати людину тоді, коли їй потрібно лікуватися, якщо вона була поранена.

Тому тут виписати коректно, повністю "за", але все рівно тут акцент треба в першу чергу поставити на тому, що людина не може бути знову повернута в бойову частину, якщо вона не пройшла ВЛК і... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Нема. Юлія Володимирівна, зник звук. Зник звук. Зник звук. Зв'язку, мабуть, нема. Нема? Якщо нема можливості відновити.

ЦИМБАЛЮК М.М. Я думаю ми вже основне почули.

ГОЛОВУЮЧА. Да, Михайле Михайловичу, дякую. Тоді Голик Володимир від МОЗ чи від ВООЗ.

Пан Володимир, як?

ГОЛИК В.А. Доброго дня, шановні колеги! Пані Галино, дуже дякую. Володимир Голик, Бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я України, технічний офіцер з питань реабілітації обмежень життєдіяльності.

По-перше, хочу подякувати всім за підтримку напрямку реабілітації, яка вже триває довго і, яка, власне, імплементує всередині України всі сучасні міжнародні принципи надання реабілітаційної допомоги. Але також хочу підтримати колег з Міністерства охорони здоров'я щодо формулювання. Ми всі знаємо, що реабілітація – це повернення особи до максимально можливого рівня функціонування в її середовищі. Тобто ключовим є те, що визначення "повне відновлення" не застосовні для реабілітації у більшості випадків. Тобто фактично ми маємо єдину з ампутацією, кінцівка не відновиться, але ми даємо їй сучасний протез і вона повертається до свого функціонування: до роботи, до служби, до побуту, до соціуму. Тобто та ж сама ситуація, якщо у людини є втрата повна зору, так само через технології ми можемо це забезпечити. Тобто формулювання до повного відновлення воно критично не є застосовним з міжнародного боку зору.

Хочу ще наголосити на тому що і подякувати принагідно колегам за застосування запровадження ISO9999 якраз, які є класифікатором допоміжних засобів реабілітації. Але, якщо ви подивитесь всередині класифіктора цього, звичайно там є допоміжні засоби реабілітації, які допомагають мобільності, куди входять протези і вироби приєднані до них. Але туди входять також все, що адаптує середовище. Тобто фактично ISO9999 і термін "допоміжні засоби реабілітації" в контексті ISO це ми говоримо про повністю все, що може адаптувати середовище для забезпечення максимального рівня функціонування людей.

От і хочу ще принагідно проінформувати колег, пана Дениса і Міністерство соціальної політики, ми мали перед зміною уряду доволі ґрунтовні дискусії, які були ініційовані Офісом Президента, Міністерством соціальної політики якраз з приводу протезування. І у нас буде у серпні якраз міжнародний консультант, який оцінював ринки протезування в різних країнах. Тобто він знає дуже добре міжнародний контекст. І я думаю, нам треба буде найближчим часом зустрітись, щоб ми вже ці всі дії узгодили.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, це ви вирішите у своєму особистому спілкуванні. Нам достатньо ваших консультацій в комітеті.

ГОЛИК В.А. Дякую дуже вам.

І ще один момент по ВЛК. Ми дуже плідно, дуже широко співпрацюємо із закладами охорони здоров'я, ми їх підтримуємо в різних моментах. Тобто ми бачимо, що вся стаціонарна реабілітація, це відповідно до законодавства має бути за визначенням надаватися мультидисциплінарною командою. І всі ці команди постійно співпрацюють і подають пацієнтів на тимчасові ВЛК, які є всередині закладів охорони здоров'я. Тобто в принципі нам треба...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Юлія Володимирівна наголошує у законопроекті, що ті норми, які є, вони не реалізуються. Тобто права пацієнта під час лікування в частині в тому числі контакту з ВЛК порушені. І мова в її законопроекті йде про те, ми з вами теж про це говорили неодноразово, про те, що ці права мають бути закріплені, а потім мають бути знайдені механізми, як ми ці права реалізуємо і захищаємо, щоб не було дискримінації.

Пампуха Анастасія, БФ "Пацієнти України", будь ласка.

ПАМПУХА А. Вітаю, шановні народні депутати. Дуже вдячна за можливість долучитися до обговорення такої важливої теми. І окремо хочу подякувати дійсно за ініціативу, яка спрямована на захист прав наших ветеранів, на покращення якості надання медичних послуг. І також додаю свої коментарі у загальний кошик своїх колег.

По-перше, я хочу прокоментувати слова пані Юлії Володимирівни щодо контролю якості протезних виробів і ліцензування такої діяльності. Насправді, дійсно є певні проблеми з боку Держлікслужби, яка має контролювати цей процес. Тому коли ми починаємо казати про забезпечення протезними виробами, то дійсно першою проблемою я бачу зі свого боку, це не граничну вартість протезного виробу, а дійсно контроль за якістю протезів, посилення діяльності в цьому напрямку Держлікслужби, а також перегляд взагалі підходів до ціноутворення на протезні вироби, бо наразі, як ми вбачаємо, головною проблемою є сам механізм моделі обрахунку вартості таких медичних виробів, бо кінцева вартість протезу базується на вартості не виробника, а постачальника. Якщо ми порівняємо каталоги цін виробника і постачальника, зрозуміємо, звідки в нас такі величезні суми витрачаються саме на протез. Тому я пропоную саме починати з перегляду питань по ціноутворенню. І це дозволить оптимізувати суму для відшкодування одного протезу, для в тому числі наших захисників, але підкреслюю, що наразі в нас, якщо я не помиляюсь, то на один протез витрачається більше чотирьох мільйонів.

Щодо військово-лікарських комісій, я вже не буду дублювати те, ще було озвучено МОЗ і паном Володимиром Голиком, але скажу, що наразі фахівці з реабілітації, в нашому випадку це лікар фізичної та реабілітаційної медицини, після завершення реабілітаційного циклу, якщо він вбачає доцільність направлення на військово-лікарську комісію, то він формує повний пакет документів і направляє військовослужбовця для проходження ВЛК. Тому насправді тут може бути проблема саме в якихось операційних процесах, але нормативна база повністю це передбачає і така можливість в лікарів ФРМ існує.

І зараз я хочу підкреслити, що до повного відновлення людини, дійсно, там вже було сказано моїми колегами, але наразі при складних станах пацієнтам може надавати за Програмою державних медичних гарантій країна наша до 26 циклів реабілітації. На рік це, ми рахуємо повний рік, забезпечується реабілітаційною допомогою, тобто якщо стан людини складний, то дійсно держава повністю покриває реабілітаційною допомогою потреби такої людини.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Юлія Володимирівна, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ну, я думаю, що якщо так добре, як щойно розповіли, то в прийнятті нашого законопроекту немає ніяких проблем, якщо так добре все.

Але я вам хочу сказати, от конкретний пацієнт, 55 тисяч євро коштує електронне коліно. І його відправили і сказали шукати гроші серед благодійних фондів. Ну, це просто приклад із життя останній, сьогоднішній. Я можу назвати прізвища, імена і все інше. Тому я хочу сказати, що саме страшно, коли бажане видають за дійсне, і коли розповідають, що все прекрасно в той час, коли зріє, ну, скажемо, в усій нашій команді військових ну така вже ненависть, навіть уже не обурення.

І тому я дуже дякую всім, хто висловив зауваження, пропозиції. Всі абсолютно розумні, конструктивні зауваження і пропозиції. Я думаю, ми всі разом з вами відпрацюємо і врегулюємо і врахуємо. Я дуже прошу в першому читанні підтримати і дати можливість просто нам рухатися до врегулювання цих питань.

І ще додатково хочу ще раз сказати, що наша ТСК разом з Суперх'юманс розробила прекрасну концепцію протезування, даже не протезування, а починаючи практично з поля бою збереження кінцівки, а потом ампутації правильним чином і з великою відповідальністю протезування, реабілітація і так далі.

І якраз у цій концепції передбачено, що буде один відповідальний за всі ці процеси – це Міністерство охорони здоров'я. І там передбачені всі нюанси, як правильно врахувати проблеми, які сьогодні є в протезування, і не допустити, щоб вони далі руйнували життя нашим військовим. І до речі, громадянське суспільство було проти того, щоб Міністерство охорони здоров'я було єдиним відповідальним за всі ці проблеми, пов'язані... і взагалі за весь процес, за всю функцію протезування. Зараз, я дуже дякую, новий уряд, нові міністри чітко прийняли таке рішення, і ми рухаємося по правильному шляху, коли є один відповідальний.

І тому цей законопроект, я думаю, не треба сильно перевантажувати, тому що паралельно готується комплексний глибинний законопроект про протезування, ортезування і все, що з цим пов'язано. І я дякую всім, хто висловив конструктивні зауваження, пропозиції, і дуже прошу підтримати для першого читання, щоб ми могли почати працювати з паном Завітневичем.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юлія.

Віктор Думенков, будь ласка, профспілка "Побратими". Якщо можна, вже коротко, бо рішення, я думаю, у всіх вже сформовано.

ДУМЕНКОВ В. Так. Дякую, Галино Миколаївно. Хотів би прокоментувати пані Юлію Володимирівну. З приводу протезування, так, це гарна ідея, але я хотів би зауважити з приводу того, хто може право давати на визначення ВЛК і як військові можуть це проходити.

Я являюся діючим військовим і головою профспілки, яка наразі дуже багато діючих військових в собі об'єднує. І також я командир одного з підрозділів, який виконує специфічні завдання. І тому хочу прокоментувати з командирської сторони з приводу того, хто визначає і що робити.

Дивіться, ми всі знаємо, що лікарі, вони хвилюються, вони переживають і вони допомагають. Люди, які йдуть в лікарі, це такий склад людей, які готові самопожертвувати і робити постійно. Але зараз війна. Війна це не за справедливість, війна це за виживання. Тому якщо лікарі будуть визначати ВЛК і те, що з цим пов'язано, це не зовсім вірно. Командири мають на це право, бо від них залежить захист нашої держави.

Ті, хто сидить в великих, високих кабінетах в Міністерстві оборони чи в Генеральному штабі, для них, грубо кажучи, підрозділ – це цифра, батальйон, рота – немає різниці. А скільки реально там людей знаходиться, вони цього не знають. І тому командири нижчих ланок там, взводів, рот, батальйонів, їм ставлять задачу на захист якоїсь ділянки чи вибивання ворога, чи штурмових дій, і вони не знають скільки людей там є. Тому командир, який відправляє бійця, він розуміє ким йому його замінити. Проблема в тому, що у нас дуже популярна ця ідея ухиляння і не вистачає військ, не вистачає людей. І якщо ми кажемо про якісь активні дії, і командир бачить, що людина може їх витягнути і може посилити своїх побратимів, які виконують цю задачу, то командир має право це визначати.

Я вам, чесно кажучи, я з 2022-го з самого початку в цій всій "движухе", я ні разу не бачив, що когось при смерті там привозили на виконання бойових завдань і все. Я вам скажу: це нелогічно. Бо гинучи або отримуючи поранення командир зобов'язаний витягти цю людину. Тобто, якщо він

відправляє на задачу людину, яка не зовсім може виконувати її, він наражає на небезпеку і інших, які будуть її витягувати, тому командир цього робити не буде. А якщо ви дасте право людям уходити таким чином від виконання своїх зобов'язань, то ви дасте... ви "усложните жизнь" командирам, які й так сидять, не бачать родин, сидять на передку, бо зверху їх там толочать і кажуть: ти повинен це, ти повинен те, ти повинен там річку форсувати чи ще щось. А ніхто не каже: скільки в тебе людей? Люди з цивільного життя... люди не дуже зараз йдуть у військо, хоча військо розвивається.

Ви знаєте, я в 2014 році перший раз попав у військо, коли пішла війна, я вам скажу, що я зараз горджуся за наше військо, військо розвивається. І якщо приходять люди, які не можуть виконувати фізичну роботу або ще хтось, є дуже багато вакансій і є дуже багато можливостей виконувати свої бойові задачі не виходячи на фронт, не виходячи на лінію зіткнення.

Тому командир, коли повертається його боєць, він дивиться на нього, якщо боєць може виконувати задачу з розвідки або з спостереження, або ще щось, є дуже багато вакансій, позицій, які потрібно зайняти. Вони зараз вільні, бо не вистачає людей. Якщо ви дасте право більше ухилятися від війни, то це буде ще складніше, а війна, вона завтра не закінчиться.

Краще давайте подумаємо над тим як людей заохотити йти у військо. Допустимо, щоб люди, які, дійсно, отримують поранення, могли спокійно собі проходити лікування та реабілітацію без того, що на їхньому місці нікого немає. Просто нікого немає. Ви знаєте, є одна коротенька... не могу просто много чего говорить, есть кусок линии фронта, в котором за сутки ушло с ранениями и погибшими, к сожалению, 560 человек, замість них приїхали 130. Ви розумієте, що немає ким замінити, немає... і командир у немає кого поставити на це місце.

Тому я вважаю, що цей момент треба додискутувати, це треба виробити цю золоту середину, щоб і боєць міг себе захистити і відчував себе захищеним державою, але і командир. Бо в нас командирів брак. Є... бо ніхто не хоче йти туди, бо це велика відповідальність, немає людей, а тебе за

це гноблять, тебе за це уголовные справи, це теж дуже важливо. Тому військовий – це не тільки боєць, військовий – це і командир. А на ньому більше всього висить: і відповідальність, і все. Тому я прошу, шановні депутати, зверніть на це увагу і це теж треба враховувати в законопроектах, які дуже допоможуть нашому війську.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Вікторе. Дякую за захист наш. Дякую за те, що ми тут можемо працювати над законами. Дякую. Побратимам передавайте і посестрам привіт.

ДУМЕНКОВ В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. І після війни чекаємо вас на роботу в секретаріаті Верховної Ради України, в комітеті.

ДУМЕНКОВ В. З задоволенням. Дякую. Дякую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я теж приєднуюся до подяки вам, всім побратимам і уклін вам за те, що ви зберігаєте Україну і всіх нас.

ДУМЕНКОВ В. Дякую, Юлія Володимирівна. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Завжди раді вас бачити на онлайн-зв'язку на нашому... Дякую.

Шановні народні депутати, всі зауваження, які сьогодні прозвучали, вони будуть у висновку комітету, ми всі їх напишемо.

Водночас рішення є, як казала Юлія Володимирівна і мною пропонувалося, ми рекомендуємо першому комітету, основному комітету, включити цей законопроект до порядку денного і рекомендувати його

прийняти в першому читанні, і потім доопрацювати його вже в процесі поточної роботи. Не гальмувати з його прийняттям із-за того, що потрібно доопрацювати ще багато речей, а швидко робити це як реакція на виклики війни.

Прошу пана Сергія провести голосування, якщо немає інших пропозицій. Будь ласка, пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галино Миколаївно.

Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції згідно запропонованого.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Немає.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович. Остапенко Анатолій Дмитрович.
Немає.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за. І дякую колегам за підтримку.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Юлія Володимирівна.

Циба Тетяна Вікторівна. Циба Тетяна Вікторівна.

7 – за.

ГОЛОВУЮЧА. 7 – за. Дякую, шановні народні депутати. Рішення прийнято.

У нас є ще два питання порядку денного. Це затвердження Плану роботи комітету на період чотирнадцятої сесії і затвердження пропозицій до проекту порядку денного чотирнадцятої сесії дев'ятого скликання. Якщо будуть пропозиції, то оголосить, будь ласка. Якщо ні, то це достатньо така процедура бюрократична. Секретаріат включив все, що ми робили в план роботи і ті пропозиції, які усно опитувалися у народних депутатів. І якщо буде потреба, ви знаєте, що ми можемо змінити наш план роботи.

Тому якщо немає якихось інших пропозицій, то у мене пропозиція затвердити плану роботи комітету і пропозиції до проекту порядку денного також щодо законопроектів. Шановні народні депутати?

ЦИМБАЛЮК М.М. Ставимо на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Прохання теж дуплетом по затвердженню плану роботи і по затвердженню пропозицій по законопроектах до проекту до порядку денного чотирнадцятої сесії провести два голосування поспіль

Пан Сергій, будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Галина Миколаївна.

Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції з приводу запропонованого.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. З обох питань – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. З обох питань – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГРИВКО С.Д. З обох питань? Тарасенко Тарас Петрович, з обох питань – за?

ТАРАСЕНКО Т.П. За. По двом питанням – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Відсутній.

Гривко Сергій Дмитрович – за два питання.

Никорак Ірина Петрівна. Никорак Ірина Петрівна. Немає.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

(Шум у залі)

ОСТАПЕНКО А.Д. Я – за.

ГРИВКО С.Д. За два питання?

Дякую.

Никорак Ірина Петрівна. Немає.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прийнято? Так.

А, Остапенко?

Дякую, шановні народні депутати, таким чином рішення прийнято. Наш порядок денний сьогоднішнього засідання вичерпано. Вдячна всім, хто приєднався до нашого засідання.

Слава Україні!